Köszeg 1911. január hó 22.-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamáciok Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

XXXI. évfolyam. | Felelős szerkesztő: JAMBRITS LAJOS. | 4. szám.

A közigazgatás reformja.

A magyar nemzet nem tüzhet ki magának magasabb célt, minthogy fentartsa magát uralkodó elemként az önálló magyar államban.

A magyar állam nagy céljainak megvalósitására szolgáló eszközök között a leghatalmasabb a közigazgatási organismus.

Ma már nemcsak a szakemberek, de a laikus közönség is tisztában van avval, hogy közigazgatási rendszerünk alapos formálásra szorul, Reformra szorul pedig oly irányban, hogy a modern, gyors és pártatlan legyen. Modern akkor lesz, ha a tisztviselők nemcsak egyszerü gépek lesznek, akik hivatásukat az akták elintézésével kimeritettnek tekintik, hanem ha érzékük is lesz a közigazgatás nagy céljai iránt. Erre pedig csak akkor számithatunk, ha az ambiciótól duzzadó, tanult, művelt emberek minél nagyobb tömege igyekezik a közigazgatási pályára. A közigazgatás szinvonalának az emeléséhez a gyorsaság is elengedhetetlen, hiszen éppen a közigazgatás az, amely legjobban belenyul az életbe. Az élet pedig a maga percről-percre változó viszonyaival, szükségleteivel, nem türi a hosszas intézkedést. Éppen azért ki kell küszöbölni a közigazgatásunkból minden felesleges cafrangot és egyszerüsiteni kell azt az egész vonalon.

Ami azonban a legfontosabb a jó közigazgatásnál, az a pártatlanság, a jog uralmának biztositása, a közérdek érvényesülése minden jogosulatlan magánérdekkel szemben.

De ilyen idealis közigazgatás csak akkor várható, ha nem a más pályáról lemaradt, vagy az anyagi zavarok okozta kényszerüségből közigazgatási tisztviselővé átvedlett, vagy a sógorság-komaság által támogatott existentiák, hanem a legjobbak igyekeznek e pályára.

A jó erőket pedig csak akkor vonzza e pálya, ha existentiájukat biztositják anyagilag is, erkölcsileg is, vagyis ha legalább is olyan fizetésben részesitik, mint pl. a birói, közoktatási stb. pályákon levőket; ha munkaképtelenség esetén éppen ugy biztositják őket s ha megvédik őket ugy lefelé, mint felfelé az igazságtalan inzultusoktól.

Egyszóval, ha jó közigazgatást akarunk, akkor az erre irányuló reformot ugy kell keresztülvinni, hogy jó erők igyekezzenek a közigazgatási szolgálatba; a jó erőket pedig akkor csődithetjük ide, ha tisztességes fizetést adunk, az előmenetelt, a nyugdijat biztositjuk s ha függetlenitjük őket a közönségtől a mostani 6 évenkénti választás kiküszöbölésével s ha szolgálati pragmatika megalkotásával megvédjük őket a felsőbbségek önkénye, zsarnokoskodása ellen.

A közigazgatási tisztviselőt, akire a törvények pártatlan végrehajtását bizzák, fel kell szabaditani a közönségtől való függés lidércnyomásától, hogy intézkedésében csak a közérdeket és igazságot, ne pedig a választóközönség tetszését és kegyét keresse. Ha annak a tisztviselőnek arra kell gondolnia, hogy a törvény pártatlan végrehajtásával ellenségeket zudit maga ellen, akik a legközelebbi választáskor kibuktatják a székéből, annak az ereje meg van bénitva, annak a kezében az igazság fáklyája nem világit, csak pislog.

Éppen ezért a legkevesebb, amit a reformtól elvárhatunk, a tisztviselők élettogytig tartó választása.

De még ha az életfogytiglan tartó választás rendszerét hoznák is be a tisztviselői állások betöltésénél, akkor is lehetővé kell tenni, hogy az exponált állást viselők, mint pl. a polgármester, rendőrkapitány — a nyugdij tekintetében a főispánokhoz hasonlóan — kivételes elbirálásban részesüljenek, vagyis már kevés számu év után is nyugdijjogosultságot szerezhessenek.

Most ugyanis, ha meg akarnak válni ily tisztviselőtől, akkor minden alaposabb ok nélkül kikezdik, fegyelmit inditanak ellene, elkedvetlenitik, meghurcolják a lapokban, támadják a gyüléseken, felfüggesztik s azzal a szegény tisztviselővel addig járatják a kálváriát, mig ez megsokalja, belefárad és csakhogy véget vessen az üldözésnek, -- lemond.

Ennek a lehetősége nem lenne kizárva még az életfogytig tartó választás behozatala esetén sem, amit pedig az önkormányzat leglelkesebb hivei is már elfogadni hajlandók. Sőt az a tudat, hogy nem tetsző tisztviselő életfogytiglan viseli az állását és még csak időközben sem nyilik alkalom őt kibuktatni, — még vehemensebb támadásra és üldöztetésre késztetné az ellenségeit. Ily eshetőségekre ha figyelemmel vagyunk, akkor a kinevezési rendszer mellett kell állást foglalnunk, mert csak emellett válik lehetővé, hogy különösen az exponált állást viselő tisztviselők amennyiben népszerütlenekké válanak, magukat is, de a közönséget is az eltávolitására irányuló támadások izgalmaitól — egy áthelyezéssel mentesithessék.

A kinevezési rendszer behozatala folytán lenne meg a közigazgatási állásokban is az az egészséges circulatio, az az üdvös csere, amely lehetővé tenné, hogy más szolgálati ágból is

Tárca.

A kultura műhelyéből.

„Ész: ez a kultúra. A világnak ész szerint való formálása: kultura“ . . . mondja Alexander Bernát, akit ország-világ éppen a kultura egyik nagy előmunkásának ösmer.

Eszes ember, hál' istennek, van Magyarországon bőven, még némely szomszédunknak is juthatna belőle. De mi az oka annak, hogy mégsem beszélünk éppen ilyen megelégedett nyugalommal magyar kulturáról?

Talán azért, mert ezek a mi eszes embereink széjjelvetve, elszigetelve, szorosabb kapcsolat nélkül élnek és munkálkodnak. Mintha egy árviz hideg hullámai vetnék őket ide-oda. Annak a fényes berendezésnek, amely a kultura palotájának belseje, egyes becses butordarabjai, faragott ékességei, hímes szőnyegei szétloccsantva, messze egymástól uszkálnak a mindent elöntő áradatban. Mindegyik becses magában véve, bár az ár ki is kezdheti szépségüket: igazán nagystilűvé, egységgé csak akkor lehetnek, ha megint összeállitjuk azokat eredeti rendjükbe.

Akadt erre nálunk vállalkozó kéz. Erős is, arravaló is. A szerteszórt darabok most együvé illeszkednek egy nem közönségesen organizált műhelyben.

Ezt a kultur-műhelyt Tisza István gróf és Herczeg Ferenc alapitották. Érdemes beletekintenünk.

Mind a ketten abból a termékeny gondolatból indultak ki, hogy a senyvedő magyar kultura ujjárendezésére munkasorba állitják az egész magyar értelmiséget. Olyan feladat, mint amilyent a tenger old meg, amikor homokszemet hord homokszemre. Egyszer mégis csak szárazföld lesz belőle, egyszer mégis csak virág nyilik majd rajta s gyümölcsöt fog hozni.

Tisza is, Herczeg is ebből a szempontból szólaltatják meg, dolgoztatják, lelkesitik irodalmunk, tudományunk, publicisztikánk legjobbjait. Organumunknak, a Magyar Figyelőnek szerkesztőségében egész halom kész munka vár arra, hogy kéthetenkint a közönség elé kerüljön. Életbevágó s érzésbevágó kérdések magasabbrendü megvilágitását kapja ott a magyar értelmiség. Most olvastuk el ennek a folyóiratnak második számát. S igazán örömünk telt ebben a szép munkában.

Akik a magyar Figyelő első számában Tiszának a drágaságról irott cikkjét igazságtalanul agrárius izünek mondották, ebben a második számban észre fognak kapni, mert Tisza most ugyanennek a kérdésnek a másik oldalát is megvilágitja. Hisz nem arról van szó a Magyar Figyelőben, hogy valamely párt vagy osztály érdeke jusson egyoldalu kielégitésére. A Magyar figyelő éppen az ilyen egyoldalusság, az ilyen kasztokra való osztás ellen küzd, hisz minden sorában a magyarság egyetemét szolgálja. S merit a legjobb, a legközvetlenebb forrásból. Mert pld. ki tudna világosabb választ adni arra a kérdésre, hogy mire való s minő jellegű legyen a mi haditengerészetünk, mint ennek a tengerészetnek a főparancsnoka, Montecuccoli gróf? A Magyar Figyelő tehát magát a mi leendő dreadnought-jainknak fővezérét szólalttaja meg s ezzel lehetővé teszi, hogy e drága problemát is világosan megértsük.

Ujra aktuálissá válik a politikai pártok harcai közepette ez a régi szó: magyar szabadelvüség. Kevés szóval élnek vissza annyira, mint ezzel. Még kevesebb ember tudja, mit is fed az. Réz Mihály szép tanulmányban elemezi ezt a fogalmat s követi alakulását a legnagyobb magyartól, Széchenyitől máig. Ez sem pártcikk, csak a magyar gondolkozás és érzület egy nagyszabásu megnyilvánulásának objektiv bemutatása. Vagy ki szólna nálunk illetékesebben a kultura művészi vonatkozásairól, mint Alexander Bernát, vagy a szinháznak a magyar művelődéssel való sajátszerü és nagyon érdekes kapcsolatairól, mint Ambrus Zoltán? A Magyar Figyelő mind a kettőnek friss és mesterin megirt mondanivalóit közvetiti ebben a második füzetben közönségünkkel. Jogi irodalmunk egyik legkitünőbb képviselője, Édvi Illés Károly a jogi oktatás reformját mélyreható cikkben tárgyalja. Nálunk, a jogászok világában, igazán nem közömbös egy kérdés. Számadó János a régi magyar kertművészet s az ősi parkok elvirult pompájáról ad képet, végül a szépirodalom is diszes helyet kapott e füzetben: Herczeg Ferenc „Napváros“-a az irodalom barátai számára nem köznapi csemege.

Hat kis cikk sorakozik a füzet végén a „Feljegyzések“ gyüjtőcim alá. Éles, csipős a hangjuk. Ferdeségek, kinövések, nyegleségek ostorozásai, vagy pedig kulturai vonatkozásu jegyzetek érdekes tudományos és irodalmi jelenségekről. A Magyar Figyelő ezt a rovatot szemelte ki polemikus megjegyzései számára, amelyek mindig fején találják g szöget s ha sebet is ejtenek olykor valakin, a kulturának érdekében teszik azt

Igazi kulturműhely, a magyar értelmiség találkozóhelye az uj lap. S ez a magyar értelmiség fel is fogta hivatását s örömmel sietett a közös munkára.

azok, akik különös ambitiót és erőt éreznek a közigazgatási pályára, ide átlépjenek, viszont innen pedig a nem ide tartozók érvényesülést másfelé keressenek.

Különben is az életfogytiglan való választással járó jog gyakorlása nem ér fel azokkal az előnyökkel, amit a kinevezési rendszer rejt magában.

Hányan szavaznak le olyan tisztviselőre, a kinek munkaerejét, szorgalmát, képességeit, jellemét nem is volt alkalmuk megismerni. Szavaznak arra, a ki legelsőnek kéri ki a szavazatukat. A választás nem ritka esetben valósággal lealacsonyitó az önérzetes tisztviselőre. Kilincselésre kényszeriti, hogy ki ne maradjon. A ki pedig szavazatával az állás elnyeréséhez segitette, elvárja, hogy vele szemben tisztviselői funktiója közben megkülönböztetett eljárást gyakoroljon.

Az állami közigazgatás feladatainak teljesitésére csak oly közegek alkalmazandók, a kik nem állanak a helyi körök befolyása alatt, nincsenek e köröknek lekötelezve s alkalmazásukat az államhatolom kinevezése által nyerték.

Nincs igazuk azoknak, a kik azt hiszik, hogy csak a kinevezési rendszer behozatalával függenének a tisztviselők teljesen a kormánytól, mert hiszen láttuk, hogy a koalitio uralomra jutásakor az addig többnyire szabadelvü megyei tisztviselők egyszerre coalitiossá, majd ezek bukásakor — munkapártivá változtak át.

A közigazgatási teendők óriási szaporulata teszi szükségessé a centralisatiot, illetve az államositást. — A közönség is teljes mértékben fellépett a közügyek intézésénél. Nagyon sok teher volna az már a közönségnek, a mit önkormányzat cimén, neki kellene végezni és pedig sok volna a közre is, mert elviselhetetlen teherrel járna az, ezért kellett az államsegélyhez folyamodni vármegyének ugy mint városnak; de sok volna az egyes bizottsági tagnak is, mert ha igaz önkormányzatot akarnának gyakorolni, akkor valódi önkormányzatnál ma már egész idejük jóformán a köznek szolgálatában telne el.

Bele is untak még a mai önkormányzatba is alaposan, ugy hogy visszahuzódnak, mindenkinek elég lévén a maga baja.

Nagyon sok helyen azok dominálnak csak, a kiket a szereplési viszketeg, a hiuság, a hatalom gyakorlásának a szeretete visz a forumra. Azért van most jó talaja a klikkeknek.

Az önkormányzat gyakorlása már csak választásokban, politikai tüntetésekben, főispáni heccekben merül ki.

Azért idegenkednek a kinevezéstől annyira, azért hiszik, hogy a választás feladásával az önkormányzat romba dől, mert eddig a választásban merült ki az egész önkormányzat gyakorlása.

Felmerül már most a kérdés, hogy a közigazgatás államositása érinti-e, érintheti-e a városokat?

Megvalljuk, először azon a nézeten voltunk, hogy az államositásnak a városokat nem szabad érintenie, a dolgok behatóbb vizsgálata azonban arról győzött meg, hogy az államositásnak a közigazgatás egész területére ki kell terjeszkednie, mert teljesen indokolatlan és célszerütlen volna az államositást ugy keresztülvinni, hogy a közigazgatás területén egyes szigetek megmaradjanak.

A mai rendszer sem nem államositás, sem nem önkormányzat, hanem egy mixtum kompositum.

A városok folyton panaszolták, hogy mily terhes nekik az állami feladatok ellátása. Ez vezette a kormányt arra, hogy ezen feladatok recompensatiojaként államsegélyben részesitse a városokat.

Nézzük már most azokat a közigazgatási ágakat, a melyeknek, mint állami feladatoknak ellátásáért most rekompensáltatnak.

A rendőrség a fővárosban állami, Ujpesten szintén az s a főváros mellett elterülő nagyközségekben most akarják behozni. A határrendőrség állami. A járásokban a közbiztonságot a csendőrség látja el; a városokban már sok helyütt szintén a csendőrséget alkalmazzák s csak a létszám csekélysége okozta azt hogy még több város nem tért át a csendőrségre. A városokban a rendőrkapitány életfogytiglan a kormány közege által neveztetik ki most is. A közrend érdekének mi felelne meg jobban, a mai állapot fentartása-e, vagy az államositás?

A másik állami funktio az adóügy. Az adóügyet a királyi pénzügyigazgatóság ellenőrzi, annak a rendelkezései szerint járnak el a városi és községi közegek. Az adóhivatal állami. Csak a községek és városokban látják el az adóügyet autonom szervek, de a pénzügyigazgatóság szükség esetén itt is a kirendelt állami közegével intézkedhetik. A községi jegyzők között általános a kivánság, hogy az adóbehajtást vegyék el tőlük, mert ez ellenszenvessé teszi őket a nép előtt.

Allami funktio még a katonaügy ellátása. Különös állami érdekek füződnek ahhoz, hogy ezek pontosan és jól láttassanak el, azért itt még inkább szükséges az egyöntetü, egységes vezetés, ami állami tisztviselők mellett inkább lehetséges.

Hogyan állunk végre a közegészségügygyel? A városi orvost a főispán nevezi ki életfogytiglan, tehát éppen annyi, mintha állami tisztviselő volna. A közegészségügy államositása már régi óhajtás, sőt az ennél kevésbbé fontos állategészségügyet már államositották is.

Ha már most figyelembe vesszük, hogy az anyakönyvvezetés már államositva van, akkor az árvaügy kivételével — aminek különben is a biróság hatáskörében volna helye — a hatósági funktiokat igénylő közigazgátási ágakon kivül a megyének és a községnek ugyszólván csak a gazdászati önkormányzat tere maradna fenn.

Az állami közigazgatás apostola Grünwald Béla, a megyének és a községnek az államositás után önkormányzati teendőiül a következőket jelölte meg:

„Sokan azt hiszik, hogy az államositás megsemmisiti az önkormányzatot s a minden önállóságot megölő központositást hozza be hazánkba. E téves felfogás onnan ered, hogy nem tesznek külömbséget az önkormányzat állami, hatósági és tisztán helyi és gazdászati oldala között. Ezzel csak azt az elvet akarjuk megvalósitani, hogy hatósági funkciókat csak az állam megbizottja végezhet.

Ez nem vonja maga után a megye és a község megsemmisitését. A gazdászati önkormányzat terén a vagyon kezelése, utak, hidak épitése és fentartása, kórházak, tébolydák és egyéb humanitárius intézetek felállitása, kezelése, az önmegadóztatás e célokra, a szükséges közegek: a pénztárnok, ügyész, ellenőr, felügyelők, szolgák stb., nemkülönben választmányok s bizottságok választása, ezenkivül a hatósági önkormányzat terén a befolyás az adókivetésre, az iskolaügyre s a közigazgatási biráskodásra azok a teendők, melyek elég tért nyitnak a lakosság öntevékenységének.

A községekben a gazdászati önkormányzat teendői lévén tulsulyban a hatóság felett, a községi önkormányzat hatásköre s az előljáróságnak a gazdászati önkormányzat elvei szerint választás utján való betöltése kérdés alá nem jöhet.

A közgyülés kisebbszámu, de válogatott tagokból állana. Ez állapitaná meg a költségvetést, a zárszámadást, határozna létesitmények tárgyában. Ez alkotna szabályrendeleteket. Ez irna fel a kormányhoz a tapasztalt hiányok vagy visszaélések iránt.

Ez egyesitené az állam és az önkormányzat közegeit a legfontosabb teendők teljesitésében.

Hirek.

Megsemmisitett választások. A vármegye igazoló választmánya csütörtökön délelőtt féltizenegy órakor tartott ülésén birálta felül a megyebizottsági tagválasztás ellen beadott felebbezéseket. Az ülésen Szabó László királyi tanácsos elnökölt s kivüle jelenvoltak: Ernuszt József dr., Németh Gyula dr., Horváth István püspöki helynök, Sághy István, Szabó István dr. és Guary Leó dr. jegyző. A bizottság beható tanácskozás után két választást megsemmisitett, egyben a megválasztott képviselő lemondása folytán uj választást rendelt el, öt választás ügyében vizsgálatot rendelt el, kettőben pedig visszautasitotta a benyujtott belebbezést. Megsemmisitették a tapasztalt visszáságok és törvénytelenségek miatt a **kőszegdoroszlói** választást, ahol Gratzl Jánost mondták ki tévesen győztesnek, azonkivül az őrihodosi választást, ahol Rigó János elnököt és Günsberger Izidort választották meg s az elnökre kiderült, hogy megnézte a szavazólapokat. A rábahidvégi kerületben megválasztott Rainiss Lajos nem fogadta el a választást, mert állandó gyanusitásnak van miatta kitéve. A vizsgálatot elrendelték Kühár István németkeresztesi, Kovács Sándor és Ragensberger János győrvári, Beck Lajos dr. pártosfalvi, Beck Lajos dr. és Somogyi Antal őriszentpéteri s Karner Mihály villámosi mandátuma ügyében. Ellenben elutasitották a lékai és a vasvári választás ellen beérkezett felebbezéseket.

Gyászrovat. Hosszu, kinos szenvedés után hétfőn Grázban, egyik szanatoriumban elhunyt Bercsényi Kálmán nyugalmazott huszárezredes, ki néhány év óta városunk köztiszteletben álló lakosa volt. A mélyen sujtott család a gyászesetről a következő jelentést adta ki: özv. Kissároslaki Bercsényi Kálmánné szül. báró Roszner Karola ugy a saját, mint gyermekei László és Miklós nevében fájdalomtól megtört szivvel jelenti a felejthetetlen férj, illetőleg apa Kissároslaki Bercsényi Kálmán cs. és kir. nyugalmazott ezredes, érdemjellel vörös szalag, katonai érdemkereszt, érdemjel és örömkereszt tulajdonosa, hosszas szenvedés és a hallotti szentségek ájtatos felvétele után folyó hó 16-án délután fél 5 órakor történt gyászos elhunytát, életének 61-ik, boldog házasságának 20-ik évében. A boldogult hűlt tetemének beszentelése folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor a cs. és kir. katonai kórházban történt, vasuton Kissároslakra elszállittatik, és e hó 20-án 10 órakor délelőtt ujonnan beszenteltetik és örök nyugalomra tétetik. Az engesztelő szentmise a Szentgothárdi és Kőszegi plébánia templomában lesz tartva. Gráz, 1911 január 16-án. Béke poraira.

Eljegyzés. Takáts József a kőszegi takarékpénztár tisztviselője, tegnap tartotta eljegyzését Locsmándon, Szovják Dénes körjegyző és neje szül. Sohay Mária leányával, Bözsikével.

A Kőszeg—kirschlagi vasut. Abból az alkalomból, hogy az osztrák vasutügyi miniszter műszaki közegeit helyszini tanulmányozásra Kirschlagba kiküldötte, az ottani polgármester mozgósitotta a magyarvidéki érdekeltséget, hogy bizonyos demonstrativ szinezettel jusson kifejezésre a Kirschlagból osztrák határ és magyar határ felé létesitendő vasuttervek junktimja, gazdasági érdekközössége. Kőszegen és különösen a kőszegi járásnak érdekelt vidékein régi óhaj a vasutterv megvalósitása. A vasutvonalra kőszeg-szombathelyi h. é. vasuttársaságnak már régóta megvan az engedélye, a traszirozás is megtörtént és a vármegye is felvette a vasuti vonalat a segélyezendő vasuttervek sorába. A kirschlagi polgármester kezdeményezése ujra felébresztette a reményeket és nagy várakozással sietett az egész magyar vidék érdekeltsége Kirschlag-ba, hogy az Eisenbahntag-on résztvegyen. Ott volt a hivatalos Kőszeg több tényezője, a kőszeg-szombathelyi vasut elnöksége, Kőszeg városának számos polgára. A küldöttséghez az uton csatlakozott Rőt, Léka, Németgyirót, Pörgölény, Kőpatak és még több határszéli magyar község érdekeltsége. Eszterházy Miklós herceg a lakompaki tiszttartóval képviseltette magát a hercegi urodalmat közelről érdeklő vasut épitése dolgában tartott nagygyülésen. A kirschlagi gyülésen a magyar érdekeltségnek nem lett volna szava. Azonban a kerületi kapitány, aki a gyülésen elnökölt, ugy nyilatkozott, hogy ámbár a két országhatár összekapcsolása csak a két kormány megállapodása alapján törvényhozásilag eszközölhető, még is az ügy kedvező elintézése szempontjából ugy a magyar, mint az osztrák érdekeltségre előnyösebb lesz, ha jegyzőkönyvben jut kifejezésre a két ország szomszédos érdekeltségének közös óhajtása. A jegyzőkönyvi nyilatkozat megtételére a magyar érdekeltség Auguszt János kőszegi h. polgármestert bizta meg, amire Auguszt János jegyzőkönyvbe mondta, hogy a magyar érdekeltség sürgősnek és fontosnak tartja a magyar vonal kiépitését, amely annyira előrehaladott stádiumban van, hogy csupán a vasutépitésnek osztrák részről való megindulását várják, amely esetben a magyar vonal kiépitésének misem áll utjában. — Erre való tekintettel, minthogy mindkét vonalnak egyformán érdeke a vasut összekapcsolása, kéri, hogy az osztrák vonal

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó
PURGO BAYER
Vigyázz a hamisitványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?
Ki ne tudná, hogy utolérhetetlenül legjobb hashajtó a világhirü
PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó
PURGO BAYER
Vigyázz a hamisitványokkal, mert kártékonyak

végállomását a magyar határhoz közelebb helyezzék el, hogy igy az összekapcsolásnak utjában ne álljon ez a távolabb tervezett elhelyezés. Hasonló nyilatkozatot mondott jegyzőkönyvbe Kirschlag polgármestere is, amivel az eljárás véget ért.

A népszámlálás eredménye. A számlálóbiztosok összeirt anyagot most dolgozzák fel és vizsgálják felül a városházán. Mig egyrészről elismerjük, hogy a népszámlálók nehéz munkát végeztek, másrészről konstatálnunk kell, hogy a legtöbb népszámláló nem a legnagyobb lelkiismeretességgel végezte munkáját. Hiányos, sőt nevetséges rossz munkát produkált, mi aztán felette megnehezíti a felülvizsgálok amugy is nehéz munkáját. A népszámlálás eredménye, ha nem örvendetes, de mégis némi szaporulatot tüntet fel. 1900 ban ugyanis Kőszegen a polgári egyének száma 7422 volt, a katonai létszám pedig 508 lelket számlált. Ezzel szemben a jelenlegi népszámlálás eredménye: a polgári lakósság 8134, tehát a szaporulat 712, a katonai létszám pedig 450, mi 58 személylyel csökkent, minek magyarázatát abban találjuk, hogy tíz év előtt vadászzászlóaljunk volt, melynek létszáma több volt. Kőszeg városának tehát jelenleg 8584 lakosa van, s igy végeredményben a tíz év előtti lakossággal szemben 654 személlyel több a lélekszám.

A varos megveszi a Netter-féle korcsmaépületet. A gazdálkodó és pénzügyi bizottság tegnap ülést tartott a városházán. Fontos javaslat feküdt a bizottság előtt, a Netter-féle korcsmaépület megvétele. Ezek szerint elkerül a főtérről a rozoga épület. A vételár a városra előnyös, mert az ált. takarékpénztár a vételár felében hozzájárul s igy a várost 9750 korona fogja terhelni. A takarékpénztár a Matics-féle ház főtéri arcvonalába eső telekrészt tartja meg, lebontás folytán felszabadult többi terület a városé marad, mi a főteret rendezi és nagyobbitja. A város a vételár összeget pénztári feleslegéből fedezi.

Haltenyésztő telep Kőszegen. A város hatósága haltenyésztő telep létesitésével foglalkozik. A telepet a gyepmesteri réten tervezi létesiteni. A tervek elkészitése folyamatban van, s ha a város e célra államsegélyt kap, ugy a kivitel mihamarabb foganatositható lesz.

Kath. kör estélye. Február hó elején a kath. kör a Mulató összes termeiben változatos műsorral egybekötött táncestélyt rendez, a mely alkalommal az összes termek pompásan fel lesznek diszitve. A rendező bizottság mindent el fog követni, hogy a közönségnek egy kedélyes estélyt szerezzen.

Az uj zónarendszer. A közel jövőben meg fog történni a máv.-nál a személydijszabás általános reformálása. Az uj dijszabás egyrészt az államvasutaknak a közönség igényei miatt szükségessé vált nagy és egyre fokozódó beruházásai, másrészt a nagyobb távolságoknál fennálló anomáliák tették szükségessé. A mai rendszer tarthatatlan s kiviláglik ez abból is, ha más államok vasutaival hasonlitjuk össze a mi személydijszabásunkat. A világ összes vasutai között a máv.-on fizetnek legkevesebbet az utazásért. A közönség kényelmére szolgáló ujabb befektetések, uj gyorsjáratu mozdonyok és vonatok, ujabb kocsipark stb. azonban annyira megszaporodtak, hogy ezeket a kiadásokat a jelenlegi olcsó személydijszabás mellett a bevételek már jelenleg is alig fedezik és a helyzet évről-évre roszszabbodik. Ezek voltak főindokai annak, hogy a kereskedelemügyi miniszter elrendelte a személydijszabás kérdésének tanulmányozását. Az, hogy a máv.-nak egy és ugyanazon nagyobb távolságu viszonylatain ugyanazon osztályban eltérő menetdijat kell fizetni, abban leli magyarázatát, hogy a máv. dijszabása szerint a 16 zónás menetjegy 400 kilométeren tul valamennyi távolságra érvényes ugyan, de csakis azokra az utakra, amelyek 24 órán belül megtehetők. A 16 zónás menetdij mellett tényleg megtehető utazás hossza tehát a menetrendi csatlakozásoktól függ és a gyakorlatban 500—900 kilométerre terjed. A 24 óra lejártával a még hátralevő utra uj jegyet kell váltani. Arra nézve, hogy az uj dijszabás milyen lesz, a kereskedelemügyi kormány még nem határozott, annyi azonban már most kétségtelen, hogy a fent felsorolt abnormális dijszámitás megszünik és helyette természetes, matematikai szabatossággal és az utazás hosszával helyes arányban álló dijszabás fog életbe lépni.

Postai közlemény. Ujabban gyakran kerülnek feladásra oly levelezőlapok, nyomtatvány küldemények, melyek postai frankójegyek utánzatával vannak diszitve. Ilyen s ehhez hasonló utánzatok, akár kicsinyitettek, akár nem, az 1897 XXXVII. t.-c. 2. §-ában kimondott tilalom alá esnek tekintet nélkül arra, hogy azok megtévesztésre alkalmasak-e vagy sem. Az efféle levelezőlapokat és nyomtatvány küldeményeket s általában a belföldi postai értékjegyeknek nem bérmentesitési célra készült utánzatait, illetve az ezekkel ellátott postai küldeményeket a postahivatalok nem továbbitják és nem kézbesitik, hanem a belföldön feladottakat a felvételnél visszautasitják, vagy ha a feladás gyüjtőszekrény utján történt, a feladónak visszaadják s ha ez nem volna lehetséges mint kézbesithetlen küldeményt kezelik. A külföldön feladottakat pedig mint kitiltottakat feladási helyükre visszaküldik. Ezenkivül a külföldön feladottakra nézve, efféle utánzat készitői, illetve forgalombahozói (elárusitói) ellen az 1897. XXXVII. t.-c. 2. §-a alapján a készités illetve forgalombahozás cimén bűnvádi feljelentés is fog tétetni. Sopron 1911 január 15. Az igazgatóság.

Faeladás a varosnal. Az alsó erdőben termelt tüzifa előreláthatólag a jövő héten már eladásra kerül. A számvevőség most dolgozik a fabárcák kiállitásán s mihelyt ez elkészül, az eladást közhirré teszik.

Kathreiner-féle Kneipp — malata kávé

utólérhetetlen előnyei folytán naponta milliók isszák. Egyedül igazi családi kávé! Olcsó és egészséges.

Az ügyvédi gyakorlat meghosszabbitasa. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az uj törvény rájuk ki ne hasson és igy két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kolozsvárt, Bolyai-utca 3.), melynek segitségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi helyettesitő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele" cimű most megjelent könyvet dijmentesen megküldi.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RESERVE

3472/1910. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Lessner Samu Lessner M. fia tapolczai cég végrehajtatónak **Baldauf Mátyás** és neje Knebel Erzsébet borostyánkői lakósok végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 1370 kor. 32 fillér tőke és jár. 6 kor. 14 f. árverés hirdetési ugy 27 kor. 45 fillér jelenlegi költség, és a netán még felmerülendő költségek behajtása végett a területén fekvő következő ingatlanok ugymint:

Baldauf Mátyásnak és neje Knebel Erzsébetnek a borostyánkői 698. sz. tjkvben A I 1. 3—6. sor 76. 488. 2191. 391. hrsz. 106. házsz. ingatlanukra és közös legelő jutalékukra 117 kor., az ugyanottani 699. sz. tjkvben A I 1—2. sor 631 és 684. hrszámu ingatlanukra 207 kor., az ugyanottani 758. sz. tjkvben A + 1. sor 2121—2122. hrsz. ingatlanukra16 kor., az ugyanottani 869. sz. tjkvben A I 1. sorsz. 486. hrsz. ingatlanukra 13 kor, az ugyanottani 963. sz. tjkvben A I 1—3. sor 922. 1842. és 1932. hrsz. ingatlanukra 157 kor., az ugyanottani 1038. sz. tjkvben A I 1—3. sor 687. 784. és 835. hrsz. ingatlanukra 191 kor., az ugyanottani 760. sz. tjkvben A + 1. sor 792. hrsz. ingatlanukra 19 kor., az ugyanottani 822. sz. tjkvben A I 1. sor 493. hrsz. ingatlanukra 68 kor., kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1911. évi február hó 22 (huszonkettő) napján délelőtt 10 orakor

Borostyánkő község házánál megtartandó nyilvános árverésen — azonban a 106. számu ház a kikiáltási ár felénél a többi ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladatni nem fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kőszegen a kir. járásbiróság mint telekkönyv hatóság 1910. évi december hó 21 én. Halász Ernő s. k. kir. járásbiró.

A kiadmány hiteléül:

Péczely Gyula,
kir. telekkönyvvezető.

304/1910. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kőszegi kir. járásbiróságnak 1910. évi V. 202, 214, 205. számu végzése következtében **Dr. Deutsch Lajos** ügyvéd által képviselt **Leszner Samu** javára 1370 K és 32 f. s jár. erejéig 1910. évi junius hó 28-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1731 K becsült következő ingóságok, u. m. lovak stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőszegi kir. járásbiróság 1910-ik évi V. 202/2 számu végzése folytán 1370 K és 32 f. tőkekövetelés, ennek 1910. évi április hó 1 napjától járó 6% kamatai, ½% váltódij és eddig összesen 154·30 K-ban biróilag már megállapitott költségek erejéig, Borostyánkőn leendő megtartására

1911. évi január hó 31-ik (harmincegyedik) napjának délelőtt 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kőszeg 1911. évi január hó 17. napján.

Kiss Kalmán,
kir. bir. végrehajó.

Meghivó.

A nagycsömöte gyöngyösmellékl önsegélyző szövetkezet 1911-ik évi rendes közgyülését

február hó 12-én, délután 3 órakor tartja a szövetkezet helyiségében, melyre a tisztelt tagok az alapszabályok értelmében meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentéstétel;
2. Felügyelőbizottsági jelentéstétel;
3. Zárszámadás előterjesztése és a felmentvény megadása;
4. A tisztanyeremény felosztása feletti határozat;
5. 1 felügyelőbizottsági tagnak 3 évre való választása;
6. Esetleges inditványok.

A zárszámadás betekintés végett a szövetkezet helyiségében ki van téve.

Inditványok 8 nappal a közgyülés előtt az igazgatóságnak irásban benyujtandók.

Nagycsömöte, 1911. január hó.

Az igazgatóság.

Házeladás.

A Chernel Istvánné urnő tulajdonát képező Kőszegen Chernel utca 5. sz. alatti emeletes házat f. évi január 29-én délelőtt 11 órakor irodámban önkéntes magánárverésen eladom. Az árverési feltételek irodámban megtekinthetők.

Dr. Szemzö Sándor ügyvéd.

Vedjegy: „Horgonyt"

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

potleka

egy régónak bizonyult házi-szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, ezzel és meghüléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt beszerzéskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony" vedjegyével és a Richter cégjegyzésével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és ugyszolván minden gyógyszertárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz",
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 755. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 %-os kamatozással betéti konyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betételt követő napon kezdődik; betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltokat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes es törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad; tőzsdei megbizásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmenteses bevált; szelvényiveket a szelvényutalvány (talan) alapján dijmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Elző Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1,200.000 K. Tartalékok: 400.000 K.
Takarékbetétek 14,000.000 K-n felül.

Kalmár és Engel

Mótor és Gépgyár

Városi raktár és iroda V. Lipót-körut 22 **BUDAPEST** Gyár: VI. Üteg-utca 16.

Világhirü! Eredeti! „Benz"

Szivógázmotortelep. — A jelenkor legolcsóbb üzeme. „Benzin" nyersolajmótor.

DIESEL RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány.

Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerü szerkezetüek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb bizonyítvány

a „valódi: Franck" jóságára nézve, hogy kerülő uton megkisérlik a „Franck" név jó hiret silányabb gyártmányokkal kihasználni. — Azért nagyon vigyázzon az óvatos háziasszony a jelszóra **„Franck a kávédaráloval".**

Gyári jegy.

Azon ládika és azon csomag kávépótlék, mely a „kávédaráló" ismertető jelet nélkülözi, nem valódi **„Franck".**

Tehát óvatosság a bevásárlásnál!!

A valódi „Franck" kávé-pótlék

kicsinybeni ára

1/2	1/1	1/5	kg.-os ládika
52	28	24	fillér
1/4	1/6	1/11	kg.-os csomag
20	14	8	fillér.

H. sz. szám Y 2562. 10:10 I. P.

KLIMAX

nyersolaj-motorok és lokomobilok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély!

sem pénzügyőri ellenőrzés. — Elsőrangu referenciák.

BACHRICH és TÁRSA

Budapest :: Wien :: Hamburg

motorgyári fióktelep

Wien, XIX/6, Heiligenstädtlerstrasse 83.

— Magyarországi mintaraktár és iroda: —

Budapest, Szabadság-tér 17. sz. (Tőzsde palota)

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac göztözde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Szőllőoltványok és vesszők

beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

bihardiószegi szőllőoltvány termelő cég fiók telepét

Czeltdömölkön. (Vasmegye)

Iroda: Kórház-utca.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve küld a celldömölki fióktelep. Ezen árjegyzéknek egyetlen hazból nem szabad hiányozni, mert sok hasznos dolgot tartalmaz, tehát mielőtt bárki is oltványt vagy vesszőt venne, el ne mulassza ezen árjegyzéket egy levelezőlapon kérni.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb

a **Réthy-féle pemetefű czukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára

Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányu **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat** — valamint **Szivógázmotorokat.** —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő **óránként csak 1 fillérbe kerül.**

Vezérképviselet:

Gellért Ignácz és Társa

Budapest, Teréz-körut 41. — Telefon 12-91

Legmesszebbmenő jótállás! — Kedvező fizetési feltételek

Meghivó

a „kőszegi bortermelők szövetkezete"

1911. évi február hó 5-én d. e. 10½ órakor

a „Mulató" nagytermében megtartandó

évi rendes közgyülésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1910. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
3. Inditványok.*

Az igazgatóság.

* Inditványok 3 nappal a közgyülés előtt az elnökségnél irásban benyujtandók.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.